



| Guía Docente | | | | |
|-----------------------|---|--------------------|---------------------|----------|
| Datos Identificativos | | | | 2016/17 |
| Asignatura (*) | Urbanística 1 | Código | 630G01018 | |
| Titulación | Grao en Arquitectura | | | |
| Descritores | | | | |
| Ciclo | Período | Curso | Tipo | Créditos |
| Grao | 2º cuatrimestre | Segundo | Obrigatoria | 6 |
| Idioma | Galego | | | |
| Modalidade docente | Presencial | | | |
| Prerrequisitos | | | | |
| Departamento | Proxectos Arquitectónicos e Urbanismo | | | |
| Coordinación | Martinez Suarez, Jose Luis | Correo electrónico | j.l.martinez@udc.es | |
| Profesorado | Martinez Suarez, Jose Luis | Correo electrónico | j.l.martinez@udc.es | |
| Web | | | | |
| Descrición xeral | <p>Ofrecer un corpus de coñecimentos de teoría e historia dos trazados urbanos e de útiles metodolóxicos de análise que permitan aos estudantes percibir o Proxecto Arquitectónico e o Proxecto Urbano como parte dun contexto mais amplo, desenvolvendo un posicionamento crítico ante a cidade contemporánea</p> <p>Definir a especificidade da Cidade Europea e comprender o porqué da súa existencia como un sistema de conceptos, signos, formas</p> | | | |

| Competencias / Resultados do título | |
|-------------------------------------|--|
| Código | Competencias / Resultados do título |
| A1 | PROXECTO BÁSICO ARQUITECTÓNICO E URBANO: aptitude ou capacidade para aplicar os principios básicos formais, funcionais e técnicos á concepción e deseño de edificios e de conxuntos urbanos, definindo as súas características xerais e as prestacións que se acadan. |
| A2 | PROXECTOS DE EXECUCIÓN: aptitude ou capacidade para elaborar proxectos integrais de execución de edificios e espazos urbanos en grao de definición suficiente para a súa completa posta en obra e equipamento de servizos e instalacións. |
| A3 | DIRECCIÓN DE OBRAS: aptitude ou capacidade para dirixir obras de edificación e urbanización desenvolvendo proxectos, replanteando no terreo, aplicando os procedementos de construción adecuados e coordinando oficios e industrias. |
| A4 | PROGRAMACIÓN FUNCIONAL: aptitude ou capacidade para elaborar programas de edificios, considerando os requisitos de clientes e usuarios, analizando os precedentes e as condicións de localización aplicando estándares e establecendo dimensións e relacións de espazos e equipos. |
| A5 | INTERVENCIÓN NO PATRIMONIO EDIFICADO: aptitude ou capacidade para intervenir nos edificios de valor histórico, coordinar estudos históricos e arqueolóxicos sobre eles, elaborar os seus plans directores de conservación e redactar e executar os proxectos de restauración e rehabilitación. |
| A7 | SUPRESIÓN DE BARREIRAS: aptitude ou capacidade para deseñar e executar edificios e espazos urbanos aptos para as persoas con diferentes capacidades físicas ou para adaptar con este fin os xa existentes. |
| A9 | CRÍTICA ARQUITECTÓNICA: aptitude ou capacidade para analizar morfolóxica e tipoloxicamente a arquitectura e a cidade e para explicar os precedentes formais e programáticos das solucións proxectuais. |
| A12 | PROXECTO DE ACONDICIONAMENTO AMBIENTAL: aptitude ou capacidade para concibir, deseñar, calcular, integrar en edificios e conxuntos urbanos e executar solucións de acondicionamento ambiental, incluíndo o illamento térmico e acústico, o control climático, o rendemento enerxético e a iluminación natural, así como para asesorar tecnicamente sobre estes aspectos. |
| A19 | ADECUACIÓN MEDIOAMBIENTAL: aptitude ou capacidade para realizar estudos medioambientais e paisaxísticos, e definir medidas de protección fronte ao impacto ambiental. |
| A20 | PROXECTO DE ESPAZOS LIBRES: aptitude ou capacidade para redactar e executar trazados urbanos e proxectos de urbanización e de xardinería, así como os de obra civil e complementaria asociada a eles. |
| A21 | PROXECTO DE OBRA CIVIL: aptitude ou capacidade para concibir, deseñar, calcular e executar as solucións de obra civil asociadas á edificación e aos conxuntos urbanos, así como para asesorar tecnicamente sobre estes aspectos. |



| | |
|-----|--|
| A22 | CONSERVACION DE INSTALACIÓNS: aptitude ou capacidade para analizar, controlar a calidade e definir as condicións de mantemento das instalacións de subministro e evacuación de augas, electricidade, iluminación artificial, calefacción, aclimatación, transporte mecánico, comunicacións audiovisuais, seguridade e protección contra incendios. |
| A25 | PROXECTO DE SEGURIDADE EN INMOBLES: aptitude ou capacidade para concibir, deseñar, calcular, integrar en edificios e conxuntos urbanos e executar solucións de seguridade, de evacuación de persoas e de protección contra incendios, tanto activas como pasivas, así como para asesorar tecnicamente sobre estes aspectos. |
| A29 | ANÁLISE TÉCNICO DE PROXECTOS: aptitude ou capacidade para elaborar estudos de viabilidade e exercer a supervisión, control e coordinación de proxectos integrados de edificación e de conxuntos e espazos urbanos. |
| A30 | XESTIÓN DE NORMAS URBANÍSTICAS: aptitude ou capacidade para aplicar as normas urbanísticas e xestionar a obtención de licenzas nos proxectos integrados e na execución, tanto de obras de edificación como de espazos urbanos. |
| A34 | FUNCIÓNS PRÁCTICAS E SIMBÓLICAS: comprensión ou coñecemento dos métodos de estudo dos procesos de simbolización da ergonómia e das relacións entre o comportamento humano, o entorno natural ou artificial e os obxectos, de acordo cos requirimentos e a escala humanos. |
| A35 | SOCIOLOXÍA RESIDENCIAL: comprensión ou coñecemento dos métodos de estudo das necesidades e demandas sociais, dos compoñentes da calidade de vida, das condicións de habitabilidade e dos programas básicos de vivenda. |
| A36 | SOCIOLOXÍA CULTURAL: comprensión ou coñecemento das implicacións que nas funcións e responsabilidades sociais do arquitecto ten as necesidades, valores, normas de conduta e de organización e patróns espaciais e simbólicos determinados pola pertenza a unha cultura. |
| A37 | ANÁLISE DE FORMAS: comprensión ou coñecemento das leis da percepción visual e da proporción, as teorías da forma e da imaxe, as teorías estéticas da cor e os procedementos de estudo fenomenolóxico e analítico das formas arquitectónicas e urbanas. |
| A42 | TEORÍA XERAL DA ARQUITECTURA: comprensión ou coñecemento das teorías da arquitectura pasadas e presentes, especialmente as relativas á interdependencia de formas, usos e técnicas, á estrutura formal, ao estudo dos tipos e aos métodos de composición de edificios e espazos abertos. |
| A43 | HISTORIA XERAL DA ARQUITECTURA: comprensión ou coñecemento da historia xeral da arquitectura, tanto en si mesma como na súa relación coas artes, as técnicas, as ciencias humanas, a historia do pensamento e os fenómenos urbanos. |
| A44 | BASES DA ARQUITECTURA OCCIDENTAL: comprensión ou coñecemento das tradicións arquitectónicas, urbanísticas e paisaxísticas da cultura occidental e dos seus fundamentos técnicos, climáticos, económicos, sociais e ideolóxicos. |
| A47 | ECOLOXÍA E SOSTENIBILIDADE: comprensión ou coñecemento da responsabilidade do arquitecto respecto aos principios básicos de ecoloxía, de sustentabilidade e de conservación dos recursos e do medio ambiente na edificación, o urbanismo e a paisaxe. |
| A48 | SOCIOLOXÍA E HISTORIA URBANAS: comprensión ou coñecemento das relacións entre o medio físico e o medio social e as bases da teoría e a historia dos asentamentos humanos, da socioloxía, da economía urbana e da estadística como fundamentos dos estudos territoriais e urbanísticos. |
| A49 | CIENCIAS DO MEDIO FÍSICO: comprensión ou coñecemento das bases de climatoloxía, xeomorfoloxía, xeoloxía, hidroloxía e edafoloxía precisas para abordar os estudos territoriais, urbanísticos e paisaxísticos. |
| A50 | MORFOLOXÍA E REPRESENTACIÓN DO TERREO: comprensión ou coñecemento das bases de topografía, hipsometría e cartografía e das técnicas de modificación do terreo precisas para realizar estudos e proxectos de carácter territorial, urbanístico e paisaxístico e para practicar deslindes e parcelacións. |
| A51 | BASES DE XARDINERÍA: comprensión ou coñecemento das bases de botánica, horticultura, floricultura e silvicultura e as técnicas de hidráulica precisas para realizar estudos e proxectos de xardín, de paisaxe e de urbanización. |
| A52 | MÉTODOS URBANÍSTICOS: comprensión ou coñecemento dos fundamentos metodolóxicos do planeamento urbano a diferentes escalas e da ordenación territorial e metropolitana, na súa relación co deseño urbano e edificatorio. |
| B1 | Aprender a aprender. |
| B5 | Traballar de forma colaborativa. |
| B6 | Comportarse con ética e responsabilidade social como cidadán e como profesional. |
| B7 | Comunicarse de maneira efectiva nun entorno de traballo. |
| B9 | Creatividade. |
| B10 | Sensibilidade estética. |
| B11 | Capacidade de análise e síntese. |
| B14 | Habilidade gráfica xeral. |
| B18 | Razoamento crítico. |



| | |
|-----|--|
| B20 | Sensibilidade cara a temas medioambientais. |
| B22 | Traballo en colaboración con responsabilidades compartidas. |
| B24 | Coñecementos de informática relativos ao ámbito de estudo. |
| B27 | Liderado. |
| C1 | Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma. |
| C6 | Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben afrontarse. |

| Resultados da aprendizaxe | | | |
|---|---|--------------------------------|----|
| Resultados de aprendizaxe | Competencias / Resultados do título | | |
| Comprensión dos fundamentos metodolóxicos do planeamento urbano a diferentes escalas e da ordenación territorial e metropolitana, na súa relación co deseño urbano e edificatorio. | A1 A2 A3 A4 A5 A7 A9 A12 A19 A20 A21 A22 A25 A29 A30 A34 A35 A37 A42 A47 A48 A49 A51 A52 | B1 B5 B7 B11 B24 | |
| Ofrecer un corpus de coñecementos de teoría e historia dos trazados urbanos e de útiles metodolóxicos de análise que permitan aos estudantes percibir o Proxecto Arquitectónico e o Proxecto Urbano como parte dun contexto mais amplo, desenvolvendo un posicionamento crítico ante a cidade contemporánea | A19 A20 A21 A22 A36 A50 A52 | B5 B6 B14 B18 B20 | C1 |
| Definir a especificidade da Cidade Europea e comprender o porqué da súa existencia como un sistema de conceptos, signos, formas. | A43 A44 | B9 B10 B11 B22 B27 | C6 |

| Contidos | |
|----------|----------|
| Temas | Subtemas |



| | |
|---|--|
| <p>TEORÍAS E HISTORIA DOS TRAZADOS URBANOS.</p> | <p>TEORÍA URBANÍSTICA MEDIEVAL 01._A CIDADE MEDIEVAL. A CIDADE PECHADA.</p> <p>TEORIA RENACENTISTA DA CIDADE 02._ A CIDADE COMO PROXECTO DE ARQUITECTURA. 03._A CIDADE BARROCA. DO EMBELLISMENT PARCIAL AO EMBELLISMENT TOTAL.</p> <p>REVOLUCIÓN INDUSTRIAL E CIDADE 04._MODELOS DE ORGANIZACIÓN ESPACIAL ANTIURBANA. 05._A DIALÉCTICA REFORMA URBANA / EXTENSION URBANA.</p> <p>TEORÍA URBANÍSTICA MODERNA Análise Científica dos problemas urbanos 06._A URBANÍSTICA COMO CIENCIA: CERDÁ. TEORÍA GENERAL DE LA URBANIZACIÓN 07._O PLANO REGULADOR E ZONING. As grandes propostas para a cidade contemporánea 08._CIDADE XARDIN. 09._CIDADE LINEAL. 10._CIDADE INDUSTRIAL. As teorías sobre a gran cidade 11._GROSSTADT-METROPOLIS. 12._LE CORBUSIER. HILBERSEIMER. WRIGHT 13._CIAM: A CIDADE FUNCIONAL A construción da cidade contemporánea. O Urbanismo coa cidade 14._A URBANÍSTICA CONTEMPORÁNEA</p> |
| <p>ELEMENTOS DE ANALISE URBANO.</p> | <p>A._O LUGAR</p> <p>B._OS TRAZADOS</p> <p>C._OS TECIDOS</p> <p>D._COMPOÑENTES: 1.A PARCELA. 2.A ILLA. 3.AS RÚAS E A PLAZA. 4.ESPACIOS LIBRES E ZONAS VERDES: PARQUES. 5.O TIPO EDIFICATORIO. 6.OS EQUIPAMENTOS.</p> |



| | |
|--------------------------|---|
| PRÁCTICAS ANALISIS URBAN | <p>O TEMA CENTRAL DO CURSO É O ANÁLISIS E ESTUDO DOS TECIDOS URBÁNS PROTOTÍPICOS DA CIDADE EUROPEA.</p> <p>CONTEXTOS DOS TRABALLOS:</p> <p>1. CIDADE HISTORICA:</p> <ul style="list-style-type: none"> - CIDADE DE ORIXE MEDIEVAL: CIDADE E ARRABÁIS. - EXTENSIONS URBANAS: ENSANCHES <p>2. CIDADE CONTEMPORÁNEA:</p> <ul style="list-style-type: none"> - PLANS DE ALINEACIÓNS, PLANS XERÁIS - POLÍGONOS - ESCALA TERRITORIAL DO URBANO |
|--------------------------|---|

| Planificación | | | | |
|------------------------|--|---|-------------------------|--------------|
| Metodoloxías / probas | Competencias / Resultados | Horas lectivas (presenciais e virtuais) | Horas traballo autónomo | Horas totais |
| Portafolios do alumno | A51 A50 A49 A48 A47 A42 A37 A36 A35 A34 A29 A25 A22 A21 A20 A12 A9 A7 A5 A3 B27 B24 B20 B18 B14 B11 B10 B9 B7 B6 B5 B1 C1 C6 | 0 | 144 | 144 |
| Proba mixta | A52 A51 A50 A49 A48 A47 A44 A43 A42 A37 A36 A35 A34 A30 A29 A25 A22 A21 A20 A19 A12 A9 A7 A5 A4 A3 A2 A1 B27 B24 B22 B20 B18 B14 B11 B10 B9 B7 B6 B5 B1 C1 C6 | 4 | 0 | 4 |
| Atención personalizada | | 2 | 0 | 2 |

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

| Metodoloxías | |
|-----------------------|--|
| Metodoloxías | Descrición |
| Portafolios do alumno | <p>Revisaranse os portafolios dos alumnos que terán que elaborar durante todo o curso académico: O PORTFOLIO é un documento imprescindible de aproximación do alumno a través das técnicas de representación gráfica (dibuxo, fotografía, collage...) e da reflexión teórica á lectura da cidade nos diferentes ámbitos espaciais prototípicos estudados.</p> <p>No portfolio o dibuxo reproducirá a mirada do alumno a través da consciencia das diferentes escalas de aproximación e identificación do especificamento urbanístico, facendo fincapé nas RELACIÓNS sobre as que opera consciente ou inconscientemente o PROXECTO URBANÍSTICO ou o propio PROXECTO ARQUITECTÓNICO, enriquecendo ou empobrecendo o ámbito de actuación.</p> |
| Proba mixta | Exame final da materia |

| Atención personalizada | |
|------------------------|------------|
| Metodoloxías | Descrición |
| | |



| | |
|-----------------------|--|
| Portafolios do alumno | Os profesores de prácticas realizarán un seguimento personalizado dos traballos dos alumnos. As prácticas dos Obradoiros se realizarán como máximo en grupos de 3 persoas. |
|-----------------------|--|

| Avaliación | | | |
|-----------------------|--|---|---------------|
| Metodoloxías | Competencias / Resultados | Descrición | Cualificación |
| Portafolios do alumno | A51 A50 A49 A48 A47 A42 A37 A36 A35 A34 A29 A25 A22 A21 A20 A12 A9 A7 A5 A3 B27 B24 B20 B18 B14 B11 B10 B9 B7 B6 B5 B1 C1 C6 | Descrición grafica e escrita con dibuxos de perspectiva, plantas e seccións dos tecidos prototípicos da cidade europea reflexo das percepcións do alumno | 30 |
| Proba mixta | A52 A51 A50 A49 A48 A47 A44 A43 A42 A37 A36 A35 A34 A30 A29 A25 A22 A21 A20 A19 A12 A9 A7 A5 A4 A3 A2 A1 B27 B24 B22 B20 B18 B14 B11 B10 B9 B7 B6 B5 B1 C1 C6 | Proba composta de contidos teóricos e contidos prácticos Os contidos teóricos da materia serán os impartidos nas sesións maxistras e tamén a información colgada na plataforma moodle. Será obrigatorio para superar a materia ter aprobada esta proba mixta individual | 70 |

| |
|--------------------------------|
| Observacións avaliación |
| |

| Fontes de información | |
|------------------------------------|---|
| Bibliografía básica | <ul style="list-style-type: none"> - A. E. J. Morris (1994). Historia de la Forma Urbana. Gustavo Gili - B. Gravagnuolo (1998). Historia del urbanismo en Europa. 1750-1960. Akal - L. Benevolo (). Diseño de la Ciudad 1, 2, 3, 4 e 5. Gustavo Gili - G. Cannigia- G.L. Maffei (). Tipología de la Edificación. Estructura del Espacio Antrópico.. Celeste Ediciones - ETSA. Barcelona. Laboratorio de Urbanismo (). - LUB: Formas de Crecimiento Urbano. Edicions UPC.- L. Benevolo (). Diseño de la Ciudad 1, 2, 3, 4 e 5. Gustavo Gili- A. E. J. Morris (1994). Historia de la Forma Urbana. Gustavo Gili- B. Gravagnuolo (1998). Historia del urbanismo en Europa. 1750-1960. akal- G. Cannigia- G.L. Maffei (). Tipología de la Edificación. Estructura del Espacio Antrópico. Celeste Ediciones |
| Bibliografía complementaria | |

| Recomendacións | |
|---|--|
| Materias que se recomenda ter cursado previamente | |
| Análise Arquitectónico 1/630G01012 | |
| Materias que se recomenda cursar simultaneamente | |
| Proxectos 4/630G01016 Análise Arquitectónico 2/630G01017 | |
| Materias que continúan o temario | |
| Urbanística 2/630G01024 | |
| Observacións | |
| | |



(*A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías